

Логічне знання для вирішення ТЗНПК

Рекомендовано для всіх вступників до магістратури на основі ступеня бакалавра для підготовки до складання тесту загальної навчальної компетентності (ТЗНК) єдиного вступного іспиту (ЄВІ), для студентів, що вивчають курс логіки, аспірантів та всіх, хто цікавиться логікою.

Попереднє (3-тє) видання навчального посібника виходило у 2020 р.

Д. О. Войтенко, С. В. Качурова,
О. П. Невельська-Гордєєва

ЛОГІЧНЕ ЗНАННЯ ДЛЯ ВИРІШЕННЯ ТЗНПК

Навчальний посібник
для вступників до магістратури на основі ступеня
бакалавра для підготовки до складання тесту загальної
навчальної компетентності (ТЗНК)
єдиного вступного іспиту (ЄВІ)

За редакцією *О. П. Невельської-Гордєєвої*

4-те видання, перероблене і доповнене

Харків
«Право»
2023

УДК 160.1:341.98
В65

Рецензенти:

О. В. Петришин – доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України;

О. П. Проценко – доктор філософських наук, професор кафедри суспільно-гуманітарних дисциплін Харківського національного університету будівництва та архітектури

Войтенко Д. О.

В65 Логічне знання для вирішення ТЗНПК : навч. посіб. для вступників до магістратури на основі ступеня бакалавра для підгот. до складання тесту загал. навч. компетентності (ТЗНК) єдиного вступ. іспиту (ЄВІ) / Д. О. Войтенко, С. В. Качурова, О. П. Невельська-Гордєєва ; за ред. О. П. Невельської-Гордєєвої. – 4-те вид., перероб. і допов. – Харків : Право, 2023. – 226 с.

ISBN 978-966-998-527-9

Рекомендовано для всіх вступників до магістратури на основі ступеня бакалавра для підготовки до складання тесту загальної навчальної компетентності (ТЗНК) єдиного вступного іспиту (ЄВІ), для студентів, що вивчають курс логіки, аспірантів та всіх, хто цікавиться логікою.

Попереднє (3-тє) видання навчального посібника виходило у 2020 р.

УДК 160.1:341.98

© Войтенко Д. О., Качурова С. В.,
Невельська-Гордєєва О. П., 2018

© Гордєєва В. М., дизайн обкладинки,
2020

© Войтенко Д. О., Качурова С. В.,
Невельська-Гордєєва О. П., пере-
робка і доповнення, 2023

© Видавництво «Право», 2023

ISBN 978-966-998-527-9

ВСТУП

Демократизація сучасної освіти передбачає широке застосування комунікативних практик у викладанні та освоєнні студентами навчальних курсів, активне впровадження тестових методів оцінювання знань. Сучасні глобалізаційні процеси ставлять перед людиною нові завдання по соціалізації, застосуванню абстрактного мислення, створення нових інтелектуальних стратегій. Вміння адекватно застосовувати абстрактне мислення для професійної роботи спеціаліста дуже важливе. Першочерговість розвитку теоретичного мислення в надбанні вищої освіти й подальше застосування його в професійній діяльності розуміють розробники тестів на загальні навчальні компетенції (ТЗНК).

У навчальному посібнику наведено теоретичний матеріал з загального курсу логіки, розглянуто великий ряд завдань, запропонованих для вступу в магістратуру в період з 2016 року по 2022 рік, доступно прописані алгоритми вирішення тестових завдань ТЗНК, показано застосування теорії логіки в розв'язуванні практичних завдань.

Четверте видання розширює теоретичний матеріал, який відповідає вирішенню певних завдань як аналітичного, так й логічного блоків, додає значну кількість нових тестових завдань. Усі запропоновані завдання взято з інтернету з відкритих джерел.

Зауважимо, що цей посібник – єдине на сьогоднішній день вітчизняне видання для вступників до магістратури на основі ступеня бакалавра, яке в доступній формі навчає застосовувати логічну теорію для вирішення тестів загальної навчальної компетенції.

Розділ 1

ДОВЕДЕННЯ ТА СПРОСТУВАННЯ

РОБОТА З ТЕКСТАМИ:

Тексти, що несуть довідкову або навчальну інформацію, мають напрям на переконання читача у підтвердженні (*confirmatio*) або спростуванні (*refutatio*) якогось певного положення. Доведення – логічна процедура встановлення істинності певної думки. Спростування – логічна процедура встановлення хибності певної думки.

Доведення будується з трьох складників: тези, аргументів, демонстрації.

1.1. Теза

Думка, яку ми бажаємо довести (при процедурі доведення) або спростувати (при процедурі спростування), називається **тезою** (з грец. *thesis* – положення, твердження). В ідеальному варіанті назва статті, повідомлення, інформації повинна збігатися з основною тезою пропонуваного тексту. Сучасні реалії показують, що ряд авторів нехтують цим положенням, й досить часто можна побачити заголовок, який не тільки не відповідає, але може й навіть суперечити самому інформаційному тексту. Такі заголовки отримали назву клікбейтних (з англ. *clickbait* від *click* «клацання» + *bait* «наживка») – це заголовки, які маніпулюють читачами, змушуючи їх перейти за посиланням, вводячи в оману навмисно сенсаційною або двозначною, або неповною інформацією. Про цей момент – застосування клікбейтних заголовків, не треба забувати, хоча з точки зору формальної логіки така практика неприпустима.

Тез у тексті може бути декілька у зв'язку з тим, що вони бувають різного рівня. Обов'язково повинна бути основна, головна теза, й до неї можуть бути ще декілька другорядних тез, які підкоряються основній, впливають з неї. Наприклад, основна теза промови адвоката полягає в тому, що його підзахисний невинний. Для доведення цієї тези висувуються ще ряд другорядних тез: підзахисний у той день знаходився в іншому місті, підзахисний фізично несильна людина,

тому не міг нанести такий сильний удар; підзахисний лівша, а удар було нанесено з правого боку.

Основна теза може бути сформульована на початку тексту, а може бути в останньому абзаці як підсумкова думка, як висновок з усього вищенаведеного. Побудова доведення може йти як виведенням тези з аргументів, тоді теза подається як підсумкова думка, а може йти як обґрунтування – аргументи надаються як слідство з тези й у такому випадку теза стоїть на початку тексту.

Наприклад, **Текст 1** (Зошит основна сесія ТЗНПК 2016 р.) (*цифри в дужках позначають номери абзаців*).

(1) Мовне питання в новій Україні, схоже, утратило актуальність, і досвідчені західні політологи констатують наявний status quo – реальний безконфліктний білінгвізм.

(2) Проте прогрес у розв'язанні мовного питання половинчастий і не в змозі зняти конфлікт, який усе ж є: досі домінує російськомовна друкована преса, російськомовний продукт панує в популярній культурі, не контролюється реальний мовний режим у викладанні в школах і вишах. Певний поступ спостерігається в побуті: дедалі частіше до вас звертаються українською, і це сприймається як норма.

(3) Безконфліктний білінгвізм – це міф. Взаємодіючи в одному просторі, різні мови невпинно витискають одна одну. І річ не в тім, що якась із мов краща за іншу. Для кожного мовця його рідна мова наймилозвучніша. Більша розвиненість певної мови порівняно з іншими значною мірою забобон. То чому ж у такому разі нам варто послуговуватися саме українською?

(4) Громадянам України варто послуговуватися українською мовою, щоб зберегти концентрований досвід поколінь. Є кілька простих міркувань.

(5) Перше: будь-яка мова – це пов'язана з певною історичною традицією сума текстів, які були нею вимовлені, культурно артикульовані; це концентрований досвід поколінь, це думки й емоції, які в ній закарбувалися. Відмова, забуття – незворотна втрата безцінної інформації, тоді як гуманітарний пафос початку ХХІ століття полягає в тому, що кожна одиниця культури має бути збережена в інтересах усього людства. Якщо українці не збережуть свою мову в живому, а не архівному вигляді, за них це не зробить ніхто.

(6) По-друге: рано забувати про період імперської дискримінації, коли українцям забороняли бути собою. Ця дискримінація триває досі, тільки тепер вона здійснюється за інерцією. Важать також спотворений ринок і невпинна агресивна експансія колишньої метрополії. Так, нині все вже не так критично, але неможливість обходитися своєю мовою у своїй країні є не лише зазіханням на природні права громадян, а й на елементарну справедливість, яка, поза всім, на боці україномовних українців.

(7) І по-третє, доки існує мовне питання, український суверенітет перебуває під загрозою.

(8) Тімоті Снайдер, професор Єльського університету, трактує сьогодне побутову українську двомовність із неприхованим захватом як ознаку поширеної в нас автоматичної чемності, гарних манер. Гідний вихід із мовного глухого кута: розмовляймо як кому зручно, керуймося доброзичливістю – і буде нам європейське щастя.

(9) Промовистим щодо цього є статус ірландської (гельської) мови в Ірландії. Південноірландський журналіст проїхався країною, послуговуючись тільки рідною мовою. Результат польових досліджень виявився ще гіршим, ніж дані останнього перепису: ірландською постійно користується приблизно 7% населення, решта – англійською. Одиниці можуть згадати щось зі шкільного курсу, а наолягання на спілкуванні рідною мовою викликає агресію. Зауважмо: кого-кого, а ірландців важко запідозрити в браку патріотизму. Ніщо не врятує мову-лузера від долі музейного артефакту.

(10) Тут варто нагадати, що довгий час привілейовані верстви різних країн уникали спілкування живою народною мовою. Освічені класи України в XVII столітті виробили штучну словено-руську мову на базі церковнослов'янської, саме нею творили інтелектуали Могилянки й писав Сковорода. А от при дворі Речі Посполитої радо спілкувалися руською (= українською) поряд із латиною, аби лише не переходили на плебейську польську.

(11) Залежно від успішності Української держави як проекту українська або безальтернативно затвердиться в статусі High Language (H-мови), підтягуючи під себе повсякденні практики, або російська залишиться де-факто домінантною, і тоді перспектива української – кумедна суржикізація.

За Ю. Макаровим

Питання. У якому з-поміж поданих нижче тверджень сформульовано головну думку тексту?

А Сьогоднішній половинчастий прогрес у розв'язанні мовного питання не в змозі зняти конфлікт, спричинений домінуванням російської мови у важливих сферах життя в Україні.

Б Мовне питання може втратити актуальність лише тоді, коли в Україні утвердиться ситуація реального безконфліктного білінгвізму.

В Україні варто досягти реального прогресу в мовному питанні, створивши умови для функціонування української як Н-мови перевдовсім шляхом забезпечення успішності української держави як проєкту.

Г Суспільство не має права приректи українську мову на долю музейного артефакту, закріпивши за нею статус мови-лузера.

Д Держава має відновити справедливість і захистити природне право українців обходитися своєю мовою у своїй країні.

Вірна відповідь – В, тому що саме це є головною думкою, яку намагається підтвердити автор. Побудова доведення є виведенням тези з аргументів.

Текст 1 побудовано як спростування. Спочатку сформульовано тезу, яку автор спростовує. Основна теза надана в першому абзаці: «Мовне питання в новій Україні, схоже, утратило актуальність, і досвідчені західні політологи констатують наявний status quo – реальний безконфліктний білінгвізм». Шляхом наведення аргументів, що спростовують вказану тезу, автор приходить до висновку, який сформульовано в останньому абзаці: «Білінгвізм не існує без домінування однієї із мов, тому або українська мова безальтернативно затвердиться в статусі High Language (Н-мови), або російська залишиться де-факто домінантною», що й є основною тезою наведеного тексту.

Текст 2

МОН проти скорочення стипендій

(1) МОН виступає проти скорочення кількості отримувачів стипендій у вишах. Про це повідомила Міністр освіти і науки України Лілія Гриневич 6 вересня 2017 року в ефірі програми «LIVE» на телеканалі «112 Україна».

(2) «Сьогодні, коли немає настільки розвинуеного ринку праці, щоб студент міг легко знайти роботу і паралельно навчатися, – очевидно, що ми повинні зберігати той рівень стипендіального забезпечення, який є в Україні», – зазначила Міністр.

(3) Лілія Гриневич підкреслила, що в Україні студентам складно знайти погодинну роботу, на відміну від західних країн. Тому зменшення кількості стипендіатів є недоцільним, оскільки буде демотивувати студентів здобувати вищу освіту.

(4) «Якщо, наприклад, в західних країнах студенти можуть з легкістю отримати погодинну роботу, тому що є велика пропозиція для того, щоб вони могли суміщати роботу з навчанням, – то в Україні таких пропозицій небагато.

(5) Більшість українських студентів-програмістів починають працювати вже з другого курсу. Оскільки це дистанційна робота, є можливість спланувати свій час. Для студентів інших спеціальностей знайти погодинну роботу важко», – пояснила Лілія Гриневич.

(6) Нагадуємо, що з 1 січня 2017 року була введена рейтингова система отримання стипендій. Наразі 50% студентів ВНЗ отримують стипендії: 43% – академічні та 7% – соціальні.

(7) Кабінет Міністрів затвердив розмір мінімальної академічної стипендії для вишів III–IV рівня акредитації на рівні 1100 грн, а розмір підвищеної стипендії становить 1600 грн, тобто на рівні прожиткового мінімуму. Крім того, на педагогічних, природничо-математичних й інженерно-технічних спеціальностях розмір стипендії – 1400 грн, а підвищеної стипендії – близько 2 тисяч гривень.

Лілія Гриневич

(<https://mon.gov.ua/ua/news/usi-novivni-novini-2017-09-06-monproti-skorochennya-stipendij-liliya-grinevich>. Оpubліковано 6 вересня 2017 року).

Питання. Основною тезою наведеного тексту є:

А Кабінет Міністрів затвердив новий розмір мінімальної академічної стипендії.

Б Українські студенти-програмісти мають можливість працювати дистанційно.

В Коли немає настільки розвинуеного ринку праці, щоб студент міг легко знайти роботу і паралельно навчатися, – необхідно забезпечити студентів стипендіями.

Г В Україні студентам складно знайти погодинну роботу, на відміну від західних країн.

Д У західних країнах студенти можуть з легкістю отримати погодинну роботу.

Вірна відповідь – В (і навіть у назві тексту про це вказано).

Текст 3 (Зошит основна сесія ТЗНПК 2017 р.).

Прекрасна відповідь шведської академії

Шведська академія 2016 р. ухвалила незвичайне рішення – присудити Нобелівську премію з літератури рок-музикантові Бобу Ділану «за створення нових поетичних експресій в американській пісенній традиції».

Сам Ділан на церемонію вручення премії приїхати не зміг. Його пісню «*A Hard Rain's A-Gonna Fall*» виконала подруга співака, письменниця й музикантка Патті Сміт.

Нобелівську промову Боба Ділана на церемонії вручення зачитала від його імені посол США у Швеції. Поет передав присутнім, що душею він з ними, і подякував Шведській академії за те, що його пісні розцінили як літературну роботу.

(1) Доброго всім вечора! Мої теплі вітання членам Шведської академії й усім присутнім почесним гостям!

(2) Отримати таку престижну нагороду для мене величезна честь. Я ніколи не міг уявити або припустити, що мені вручать Нобелівську премію з літератури. З дитинства я всотував творіння тих, хто був раніше визнаний достойним цієї відзнаки: Редьярда Кіплінга, Бернарда Шоу, Томаса Манна, Перл Бак, Альбера Камю, Ернеста Гемінгвея. Ці гіганти літератури, чії книги зберігають у бібліотеках по всьому світу й сприймають із благоговінням, завжди справляли на мене глибоке враження. Те, що тепер моє ім'я буде з ними в одному списку, насправді» неймовірно.

(3) Якби хтось коли-небудь сказав мені, що в мене є хоч найменший шанс отримати Нобелівську премію, я подумав би, що вірогідність цього така ж, як опинитися на Місяці. Правду сказати, того року,

коли я народився, і ще кілька років по тому не було людини у світі, яку б визнали достойною Нобелівської премії з літератури.

(4) Коли надійшла ця дивовижна новина, мені знадобився деякий час, щоб осмислити її. Мене займало міркування про найбільшу фігуру в літературі – Вільяма Шекспіра. Заледве його відвідувала думка про те, що він займається літературою. Він писав для сцени, його тексти призначалися для декламації, а не для читання. Шекспір, напевне, багато роздумував, коли творив «Гамлета». Для яких акторів підходять ролі в трагедії і як її зрежисувати? Чи насправді дійство має відбуватися в Данії?

(5) Безумовно, найбільше Шекспіра цікавили його творчість й амбіційні проекти, але разом із тим були й буденні проблеми, що вимагали уваги. Чи вистачить грошей? Чи прийнятні наші умови для спонсорів? Де роздобути череп? Готовий посперечатися, що питання «А чи це література?» було останнім з того, над чим він міг замислюватися.

(6) Коли я підлітком почав писати пісні і навіть коли до мене прийшло перше визнання, я не мріяв про особливу долю для своїх пісень. Я припускав, що вони звучатимуть у кав'ярнях, у барах, а можливо, коли-небудь й у таких місцях, як «Карнегі-хол», «Лондон Палладіум». У сміливих мріях я уявляв, як записую альбом і слухаю свої пісні по радіо. Такий поворот долі здався мені по-справжньому великою нагородою. Адже це означає, що тебе слухає багато людей і що ти зможеш продовжувати творити.

(7) Що ж, я займаюся цим уже досить довго. Записав десятки альбомів і зіграв тисячі концертів по всьому світові. Але центр усього, що я роблю, – це мої пісні. Схоже, вони знайшли своє місце в житті багатьох людей і в багатьох культурах. Я вдячний за це.

(8) Разом із тим є одне, про що варто сказати окремо. Я грав живо для 50-ти тисяч чоловік і для 50-ти чоловік, і я можу стверджувати, що для 50-ти чоловік грати важче. 50 тисяч чоловік перетворюються на цілісний організм, а 50 чоловік – ні: кожен слухач – особистість із власним внутрішнім світом, здатна сприймати тебе по-своєму. Твоя щирість, співмірна твоєму талантові, по-справжньому перевіряється на істинність. Я свідомий того, як небагато людей входить до складу Нобелівського комітету.

(9) Як це було із Шекспіром, моя голова занадто часто зайнята творчими амбіціями й спробами розібратися в різних життєвих справах. Хто з музикантів краще зіграє ці пісні? Чи в тій студії, де треба, я їх записую? Чи вдало вибрана тональність для пісні?

(10) Деякі речі не змінюються й за чотириста років.

(11) У мене ніколи не було часу задатися питанням: «Мої пісні – це література?» Тож я вдячний Шведській академії за час, витрачений на те, щоб дати відповідь на моє питання, і за те, що ця відповідь виявилася такою прекрасною.

(12) Бажаю вам усього найкращого, Боб Ділан.

Питання 1. Головну думку Боба Ділана найкраще висловлено в рядку

А Його пісні знайшли місце в житті людей у багатьох культурах.

Б Справа митця – творчість, оцінювати ж її – почесна справа академії.

В Пісенну творчість варто визнати літературною справою.

Г Те, що його ім'я буде в списку з гігантами літератури, неймовірно.

Д Центр усього, що рок-музикант робить у житті, – це його пісні.

Рішення. У питанні не сказано – знайти одну вірну відповідь, а запропоновано з усіх вірних знайти найвірнішу.

Варіант А – Боб Ділан упевнений, що його пісні «знайшли своє місце в житті багатьох людей і в багатьох культурах», але все ж таки це не основна думка його промови. Д – «центр усього, що я роблю, – це мої пісні», – каже Боб Ділан. Але раніше сказано: «Коли надійшла ця дивовижна новина, мені знадобився деякий час, щоб осмислити її», отже, головне, що він бажає сказати в промові, – не про пісні.

Варіант Г – «Отримати таку престижну нагороду для мене величезна честь. Я ніколи не міг уявити або припустити, що мені вручать Нобелівську премію з літератури. З дитинства я всотував творіння тих, хто був раніше визнаний достойним цієї відзнаки: Редьярда Кіплінга, Бернарда Шоу, Томаса Манна, Перл Бак, Альбера Камю, Ернеста Гемінгвея. Ці гіганти літератури, чії книги зберігають у бібліотеках по всьому світу й сприймають із благоговінням, завжди справляли на мене глибоке враження. Те, що тепер моє ім'я буде з ними

в одному списку, насправді неймовірно» – а ось ця відповідь могла б задовільнити запитанню.

Варіант В. Пісенну творчість варто визнати літературною справою. «У мене ніколи не було часу задатися питанням: «Мої пісні – це література?»» – не задовольняє тексту.

Варіант Б. Справа митця – творчість, оцінювати ж її – почесна справа академії. «У мене ніколи не було часу задатися питанням: «Мої пісні – це література?» Тож я вдячний Шведській академії за час, витрачений на те, щоб дати відповідь на моє питання, і за те, що ця відповідь виявилася такою прекрасною» [1, с. 132–133].

Вірна відповідь за протоколом – Б (питання 3, варіант 3, <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vyshcha/vstup-2017/1.pdf>).

Питання 2. Боб Ділан подякував Шведській академії за те, що А він нарешті задався питанням: «Мої пісні – це література?» Б його пісні було визнано літературною справою.

В премію було вперше присуджено рок-музикантові.

Г попри очікування він отримав престижну нагороду.

Д його ім'я в одному списку з гігантами літератури.

Рішення. 11-й абзац **Текст 3** підводить підсумок промові Боба Ділана: «У мене ніколи не було часу задатися питанням: «Мої пісні – це література?» Тож я вдячний Шведській академії за час, витрачений на те, щоб дати відповідь на моє питання, і за те, що ця відповідь виявилася такою прекрасною». Відповідь прекрасна тому, що стверджує: да, його пісні – це літературна справа. Отже, вірна відповідь та, яка збігається з підсумком, а саме варіант Б (питання 1, варіант 3, <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vyshcha/vstup-2017/1.pdf>).

Питання 3. Фраза Ділана «Я свідомий того, як небагато людей входить до складу Нобелівського комітету» є найімовірніше

А натяком на те, як складно отримати визнання Шведської академії.

Б констатацією того, що склад комітету – у край обмежене коло людей.

В припущенням, що ця перевірка на істинність не була для нього суворою.

Г компліментом членам Нобелівського комітету як особистостям.

Д запереченням того, що Нобелівський комітет – цілісний організм.

Рішення. Варіанти В, Г та Д відразу відкидаємо. Б – відповідає дійсності, але відсутній сенс у такій констатації в контексті промови в цілому. Отже, **вірна відповідь – А** (питання 4, варіант 3, <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vyshcha/vstup-2017/1.pdf>).

Питання 4. Ділан проводить паралель між театральньо-драматичною творчістю Шекспіра і між власною пісенною творчістю, щоб

А з'ясувати відмінність між цими видами творчості.

Б обґрунтувати неподібність їхніх мистецьких уподобань.

В осмислити причетність своєї творчості до літератури.

Г показати їх принципову несумісність із літературою.

Д пожалітися на буденність мистецького буття.

Рішення. Дати відповідь на це питання можливо, тільки виходячи з контексту самої доповіді. 11-й абзац підводить підсумок промові Боба Ділана: «У мене ніколи не було часу задатися питанням: «Мої пісні – це література?» Тож я вдячний Шведській академії за час, витрачений на те, щоб дати відповідь на моє питання, і за те, що ця відповідь виявилася такою прекрасною». Відповідь прекрасна тому, що стверджує: да, його пісні – це літературна справа. Отже, Ділан проводить паралель між театральньо-драматичною творчістю Шекспіра і між власною пісенною творчістю, щоб осмислити причетність своєї творчості до літератури.

Вірна відповідь – варіант В.

Текст 4

Вчення про предмет цивільного процесуального права

(1) В сучасній юридичній літературі цивільне процесуальне право розглядається як самостійна галузь права, а його предметом визначають суспільні відносини, які виникають при здійсненні правосуддя в цивільних справах. Таке уявлення про предмет цивільного процесуального права стало традиційним і майже загально визнаним. Разом з тим у 60-х роках минулого століття М. Б. Зейдер запропонував концепцію ширшого розуміння предмета цивільного процесуального права. Автор обґрунтовував ту позицію, що предметом цивільного процесуального права є більш широке коло відносин, які виникають не тільки при розгляді цивільних справ судами у порядку цивільного

судочинства, а й при розгляді цивільних справ іншими органами цивільної юрисдикції, виходячи із того, що законодавство передбачає множинність процесуальних форм захисту цивільних прав (арбітраж, товариські суди, нотаріат тощо).

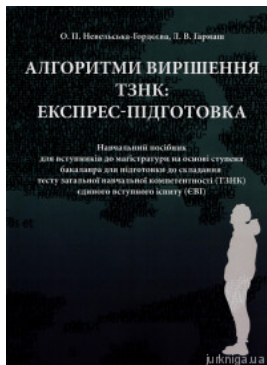
(2) Явище диференціації цивільної юрисдикції існує і у даний час, незважаючи на принципово нові засади організації і функціонування судової влади і в Конституції України, і в чинному законодавстві.

(3) Форми захисту – категорія цивільного процесуального права. За своєю формою захисту – юрисдикційні процедури розгляду цивільних справ і тому зміст законодавчого визначення форм захисту суб'єктивних прав та інтересів полягає у правовому забезпеченні реалізації цих прав через відповідні механізми правозастосування, тобто за допомогою відповідних юридичних процедур.

(4) Сучасні законодавства виходять із пріоритетності судових форм захисту, але і при тому закладають можливості захисту цивільних прав в інших процесуальних формах – несудових формах захисту. В теорії цивільного процесуального права несудові форми захисту називають альтернативними. При цьому використання альтернативних форм захисту має диспозитивний характер та не виключає можливості судового захисту. Більше того, впровадження альтернативних форм захисту і формування відповідних інституційних механізмів і процедур розгляду цивільних справ розглядається як позитивний момент і фактор розвантаження судів, забезпечення доступності правосуддя, виходячи з того, що в сучасних умовах, і це стосується всіх держав, доступ до правосуддя стає ускладненим внаслідок ряду існуючих перешкод – неефективності судової системи, тривалих строків розгляду справ, державного мита і відсутності ефективною системи правової допомоги, невиконання судових рішень тощо.

(5) Таким чином, проблема форм захисту, хоча генетично та інституційно визначається статусом судової влади та фундаментальним у цьому відношенні інститутом правосуддя, все ж таки відбиває реальні закономірності процесуальної сфери правового регулювання (сфери цивільної юрисдикції в цілому) як системи цивільних судів, інших органів, що здійснюють захист цивільних прав, і системи відповідних цивільно-процесуальних процедур. Наявність різних форм

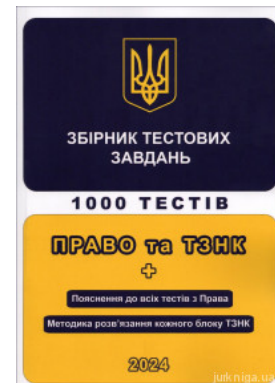
Книги, які можуть вас зацікавити

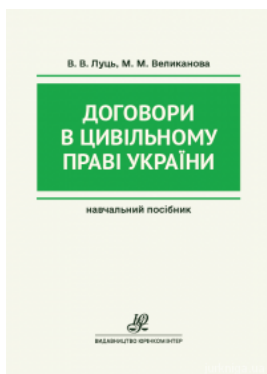
Алгоритми вирішення ТЗНК: експрес-підготовка

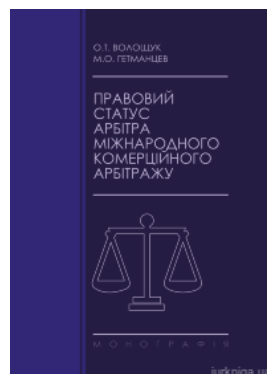
Підготовка до складання ТЗНПК в завданнях та рішеннях: логічний підхід

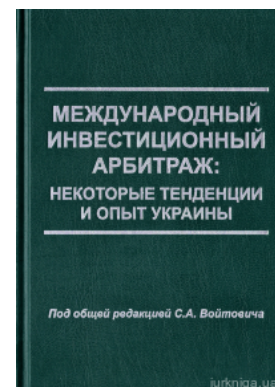
Збірник тестових завдань. Право та ТЗНК. 1000 тестів. Пояснення до всіх тестів з права. Методика розв'язання кожного блоку ТЗНК

Договори в цивільному праві України. Видання друге

Правовий статус арбітра міжнародного комерційного арбітражу

Международный инвестиционный арбитраж: некоторые тенденции и опыт Украины

Перейти до галузі права
Підручники

[Перейти на сайт](#) →